

Referat ENDELIGT

Udsendt 14. februar 2014

Møde i Nationalparkbestyrelsen den 29. januar 2014

Mødested: Blue Water, Trafikhavnskaj 9, 6701 Esbjerg

Mødet fandt sted fra kl. **15.00 til 19.30**

Deltagere:

Formand	Bent Poulsen (BP)	
Varde Kommune	Erik Buhl Nielsen (EBN)	
Esbjerg Kommune	Kurt Jakobsen (KJ)	
Fanø Kommune	Erik Nørreby (EN)	Afbud
Tønder Kommune	Laurids Rudebeck (LR)	Afbud
Danmarks Naturfredningsforening	Britt Schak Hansen (BSH)	
Friluftsrådet	Hanne Voetmann (HV)	
Dansk Ornitologisk Forening	Anette Fonder Nielsen (AFN)	
Digelagene (næstformand)	Kjeld Andreasen (KA)	
Danmarks Jægerforbund	Hans Christian Fuglsang (HCF)	
Danmarks Sportsfiskerforbund	Lars Brinch Thygesen (LBT)	
Dansk Landbrug	Jette Beck (JB)	
Naturstyrelsen	Bent Rasmussen (BR)	Afbud
Nationalparkrådet	Mette Guldborg (MG)	
Nationalparkrådet	Svend Tougaard (ST)	
Nationalparksekretariatet	Thomas Holst Christensen (THC)	
Nationalparksekretariatet	John Frikke (JF)	
Nationalparksekretariatet	Søren Christensen (SC)	
Nationalparksekretariatet	Niklas Bangsbro (NB)	Afbud
Nationalparksekretariatet	Brian Olsen (BO)	Afbud
Nationalparksekretariatet	Alette Houman Dyhrfeld (AHD, Referent)	

Punkter på dagsordenen:

1. Velkomst og godkendelse af dagsorden

Bent Poulsen bød velkommen og takkede for den interessante rundvisning i Blue Waters bygning. Dagsordenen blev godkendt.

2. **Medd. fra formand, sekretariat og bestyrelse – Orienteringspunkt**

- Nyt fra formanden:

Bent Poulsen fortalte, at han havde været til nytårsreception hos Tønder Kommune.

Herudover havde han været til møde i FødevarerErhverv, hvor man havde drøftet muligheden for at starte et forsøgsfiskeri af stillehavsøsters i Vadehavet med skånsomme redskaber. På baggrund af drøftelserne forventes det, at der kan igangsættes forsøg med henblik på en kommerciel udnyttelse af østers.

Herudover havde DGI kontaktet Bent/nationalparkerne. De vil arrangere løb i nationalparkerne, hvor man får naturoplevelser og der sker naturformidling i forbindelse med løbet.

- Nyt fra sekretariatet (bilag 2.1):

Der var ingen spørgsmål til sekretariatets orientering. Anette spurgte dog til, om der var arbejdsglæde på trods af travlhed. Dette blev bekræftet.

- Nyt fra bestyrelsen:

Intet nyt.

- Henvendelse fra IUCN vedr. verdensarv (bilag 2.2):

Naturstyrelsen har modtaget uddybende spørgsmål fra IUCN i forbindelse med evalueringen af ansøgningen om optagelse på verdensarvslisten. Besvarelse af henvendelsen blev drøftet mellem Naturstyrelsen, Vadehavskommunerne og NP Vadehavet på et møde i den fælles kontaktgruppe den 24/1-2014. Niedersachsen har modtaget et enslydende brev, og svaret til IUCN koordineres med de andre parter i verdensarven.

Thomas og John orienterede om spørgsmålene. På baggrund af henvendelsen vurderer Naturstyrelsen pt. om det vil være nødvendigt at holde specifikke strandområder på Rømø med adgang for biler ude af udpegningen. Herudover vil IUCN gerne have uddybet samarbejdsrelationerne mellem Naturstyrelsen og NP Vadehavet. Naturstyrelsen besvarer henvendelsen fra IUCN og involverer i nødvendigt omfang nationalparkens sekretariat i arbejdet.

- Thomas orienterede om, at der er udkommet en Fødevarerstrategi 2014-2016 – Sydvestjyske Smagsoplevelser, som Nationalpark Vadehavet også har bidraget til - både økonomisk og med arbejdskraft. Fødevarerstrategien er tidligere udsendt pr mail og blev udleveret i trykt form på mødet.

3. **Status for projekter – Beslutningspunkt**

Der henvises til de skriftlige statusredegørelser for projekter (natur, formidling/PR/partnerskaber og øvrige projekter) – bilag 3.1, 3.2 og 3.3.

Ballum Sluseprojektet blev drøftet for at sikre enighed om den videre proces og Bestyrelsens inddragelse i denne. Thomas foreslog, at skitserne sendes ud til kommentering forud for det næste møde med projektparterne. Besty-

relsen udtrykte ønske om, at Tønder Kommune vil påtage sig drift af projektet fremadrettet.

Endvidere blev der redegjort nærmere for projektet 'Kysten som service-landskab', hvor sekretariatet har valgt at opsiges samarbejdsaftalen med VisitNordjylland. Dette samarbejde er opsagt, da sekretariatet ikke mente, at de ville kunne leve op til VisitNordjyllands krav. Man fortsætter i et samarbejde med Vadehavets Formidlerforum - NaturKulturVarde.

Sekretariatet havde lavet nyt format for projektoversigten, som bestyrelsen gav udtryk for gav et bedre overblik. Mette Guldborg bad om, at man nævner de enkelte institutioners navn og Vadehavets Formidlerforum i forhold til de konkrete kontrakter, så man ikke er i tvivl om tilhørsforholdet mellem den enkelte institution og Vadehavets Formidlerforum.

Bestyrelsen drøftede de enkelte projekter, herunder partnerprogrammet, hvor Bestyrelsen var meget tilfredse med den hidtidige indsats og samtidig tilsluttede sig, at det var bedre med kvalitet frem for kvantitet i forhold til partnere.

H.C. Fuglsang opfordrede til, at prædationsprojektet bliver iværksat hurtigst muligt i samarbejde med Danmarks Jægerforbund. Jægerforbundet er klar til at indgå i en nærmere aftale.

Bestyrelsen havde en snak omkring de leverandører man vælger til f.eks. at lave broderier til profilbeklædningen, og bad Søren Christensen undersøge, hvorvidt sådanne emner kan produceres i Danmark.

Svend Tougaard påpegede, at Foreningen 'Venner af Rømø's Natur' gerne vil inddrages, såfremt arbejdet med det planlagte projekt for Helms Odde og skiltningen ved Havneby iværksættes.

Britt Schak Hansen opfordrede til, at man orienterer og/eller inddrager interesseorganisationerne i størst muligt omfang i forbindelse med kommende projekter.

Indstilling:

Sekretariatet havde indstillet, at Bestyrelsen tog orienteringen til efterretning samt besluttede, hvordan bestyrelsen vil være inddraget i Ballum Sluseprojektets videre forløb.

Beslutninger:

Søren Christensen undersøger, om logoer til profilbeklædning kan produceres i Danmark.

Sekretariatet sender Nationalparkmagasinet ud til Bestyrelse og Råd i elektronisk form (er sendt).

Thomas Holst sender Ballum Sluse-skitsen med kommentarer rundt til Bestyrelsen. Der vil være 1 uges frist for tilbagemelding, hvorefter Thomas vil afholde møde med projektparterne. Dette forventes at ske primo marts.

Bestyrelse tog herudover orienteringen til efterretning.

4. Økonomi og Budgetopfølgning – Beslutningspunkt

Thomas Holst gennemgik status for årsregnskabet 2013 samt budgettet for 2014. Der har været et mindre forbrug i 2013 end forventet, og overførslen af uforbrugte midler til 2014 bliver større end forventet. Sekretariatet har bedt Naturstyrelsen om at bekræfte, at der vil ske overførsel af uforbrugte midler i den nævnte størrelsesorden. Naturstyrelsen har i denne forbindelse bedt NP Vadehavet udarbejde et periodiseret budget på opgaveniveau for 2014. Dette vil ske snarest.

Britt Schak Hansen spurgte til en gruppering af opgaver fordelt på målsætninger. Her kunne Thomas orientere om, at Naturstyrelsen arbejder på at udarbejde en rapport fra LIS (Ledelses Informations Systemet), som vil kunne synliggøre dette, hvorefter Sekretariatet vil anvende dette i den fremtidige rapportering.

Thomas gennemgik de enkelte målsætninger og orienterede om ved hvilke målsætninger man havde ændret budgettallene i forhold til den budgetskitse, der blev drøftet på bestyrelsesmødet den 4. december.

Indstilling:

Sekretariatet havde indstillet, at Bestyrelsen tog orienteringen om Regnskab 2013 til efterretning og godkendte budget 2014.

Beslutning:

I forhold til Målsætning 9, besluttede bestyrelsen, at man ønskede at bidrage med 50 % til den Trilaterale Vadehavsskole, mod at Naturstyrelsen bidrager med den anden halvdel (50.000 kr.).

Bestyrelsen besluttede at overføre de 50.000 kr. der ikke bruges i Målsætning 9 til Målsætning 12 - overvågning i 2014.

Bestyrelsen tog orienteringen til efterretning og godkendte budget 2014 med den ovenfor nævnte ændring. Sekretariatets præsentation, der blev anvendt ved gennemgangen af budget 2014 udsendes til bestyrelsen sammen med referatet.

5. Oplæg til Årsrapport 2013 – Beslutningspunkt

Sekretariatet havde udarbejdet en disposition til årsrapport for 2013. Bestyrelsen diskuterede oplægget.

Bestyrelsen drøftede Sekretariatets oplæg, og der var enighed om, at Årsrapporten skal forelægges Rådet samt godkendes endeligt på Bestyrelsesmødet den 9. april.

Indstilling:

Sekretariatet indstillede, at Bestyrelsen godkendte oplægget til disposition for Årsrapport 2013 med evt. tilføjelser samt godkendte, at årsrapporten udelukkende offentliggøres elektronisk efter en kort intern høring pr. e-mail, og at den efterfølgende udsendes til pressen med tilhørende pressemeddelelse.

Beslutning:

Bestyrelsen besluttede, at sekretariatet udarbejder udkast til Årsrapport 2013, forelægger den for Rådet og at den drøftes og godkendes endeligt på Bestyrelsesmødet i april.

Bestyrelsen godkendte, at årsrapporten udelukkende laves som et elektronisk dokument, som offentliggøres via hjemmesiden samt via udsendelse til pressen med tilhørende pressemeddelelse.

6. Partnerprogram – Beslutningspunkt

Søren Christensen præsenterede arbejdet med Partnerudvalget og Partnerprogrammet, hvor der nu er godkendt 81 partnere, og der er fastlagt en række initiativer for 2014.

Søren beskrev Klægager, som han brugte som case i forbindelse med gensidig synliggørelse. Herudover orienterede han om de forskellige partnerkategorier: Overnatning/bespisning, Events, Producenter, Formidlere, Projektpartnere og Erhvervs sponsorer. Han fortalte om hvordan Partnerudvalget arbejder og hvordan potentielle partnere kontaktes. Herudover orienterede Søren om, at partnerpakken snart er klar til at blive udleveret.

Den 26. marts afholder Nationalpark Vadehavet og VFF/NaturKulturVarde den årlige uddannelsesdag for partnerne (i dagtimerne).

Indstilling:

Sekretariatet indstillede, at Bestyrelsen tog orienteringen til efterretning.

Beslutning:

Bestyrelsen tog orienteringen til efterretning. Programmet for uddannelsesdagen sendes ud til Bestyrelse og Råd snarest.

7. Ansættelse af ny medarbejder – Orienteringspunkt

Sekretariatet har startet processen med at besætte stillingen som ny projektkonsulent. Stillingen er offentliggjort via 'Stepstone', 'Jobindex' samt Miljøministeriets og Nationalparkens hjemmesider. Der er ansøgningsfrist den 27. februar. Ansættelsesudvalget består af Alette Houmann Dyhrfjeld, John Frikke og Thomas Holst, og samtaler forventes afholdt i uge 10 og 11. Det forventes, at den nye medarbejder kan starte senest 1. maj.

Thomas orienterede om stillingen, interessen for stillingen og om Naturstyrelsens kommentarer til ansættelsen i forhold til budget med særligt fokus på, at Nationalparken ikke anvender mere end 2,5 mio. kr. af finanslovsbevillingen til driftsudgifter. Thomas Holst havde under budgetgennemgangen særligt redegjort for dette forhold, og vurderede, at der med den nuværende indsats og fordeling mellem drift og udvikling ikke er et problem.

8. Rigsrevisionens beretning – Beslutningspunkt

Statsrevisorerne har den 19. december 2013 afgivet beretning nr. 6/2013 om etableringen af nationalparker i Danmark. Beretningen omfatter alle tre danske nationalparker og er gennemført af Rigsrevisionen som bidrag til en international fællesrevision af nationalparker i 7 lande. Beretningen rummer ikke en kritik af nationalparkernes hidtidige indsats men har stor fokus på, at indsatsen for naturen endnu ikke er synlig, og at Miljøministeriet i højere grad skal understøtte nationalparkerne fagligt og bidrage til, at der bliver opstillet meget klare og målbare mål for deres udvikling. Det konstateres, at nationalparkerne endnu er så nye, at det ikke er muligt at konkludere, om de har været en succes.

Overordnet finder statsrevisorerne

(http://www.ft.dk/Statsrevisorerne/Nyheder/2013/12/Beretning_6_2013_afgivet.aspx): at Miljøministeriets faglige og styringsmæssige rammer for nationalparkerne ikke har været helt tilstrækkelige til at sikre, at nationalparkerne på længere sigt kan styrke og udvikle naturen.

Statsrevisorerne bemærker i den forbindelse:

- At Miljøministeriet fremover i højere grad bør medvirke til, at bestyrelserne for nationalparkerne har effektive styringsredskaber i form af klare og målbare mål i nationalparkplanerne og dermed grundlag for prioriteringer.
- At Miljøministeriet fremover bør følge mere systematisk op på nationalparkernes indsats og resultater. Ministeriet kan således få et grundlag for at vurdere, om lovens hovedformål er opfyldt. Ministeriet planlægger først at evaluere nationalparkloven i 2018, og ministeriet har endnu ikke overvejet, hvilke kriterier evalueringen skal baseres på.

Statsrevisorerne konstaterer endelig:

- At der ingen garanti er for, at nationalparkerne bidrager til at styrke og udvikle naturen, bl.a. fordi nationalparkerne er afhængige af, at lokale lods ejere vil samarbejde, og at nationalparkerne kan rejse ekstern finansiering. Fx har 2 ud af de 3 nationalparker tilsammen rejst ekstern finansiering på 17,5 mio. kr., men ingen af disse midler er dog øremærket til naturindsatsen.

Miljøministeren skal afgive svar på beretningen indenfor 2 måneder. Sagen er på dagsordenen i nationalparkernes formandsforum den 30. januar i Thy, hvor det bl.a. vil blive drøftet, om nationalparkerne i fællesskab vil sende en besvarelse til miljøministeren.

Bestyrelsen drøftede sagen og var enig i, at man, ud fra de redskaber og den lovgivning man har, gør et godt stykke arbejde i de 3 nationalparker. Naturen er omdrejningspunktet og grundlag for mange af de planlagte indsatser i nationalparkplanen og vil fortsat blive prioriteret. Frivillighed i forhold til involvering af lokale interessenter har været afgørende i forhold til at sikre lokal forankring og tillid til nationalparken.

Indstilling:

Sekretariatet havde indstillet, at Bestyrelsen drøftede beretningen og herunder vurderede, om man finder, at der er særlige forhold, som nationalparkerne skal anbefale miljøministeren at tage med i sin besvarelse.

Beslutning:

Bestyrelsen bakkede op om, at der laves en fælles henvendelse fra de 3 nationalparker til miljøministeren, hvor man gør opmærksom på følgende:

- Lovens værktøjer med frivillighed i højsædet medfører en længerevarende proces - frivillighed er et væsentligt element.
- Vi agerer ud fra de redskaber vi har og den lovgivning der er, hvilket er kompliceret, da der er tale om fredede arealer, Natura2000-arealer m.v.
- Bredt sigte og lokal forankring er væsentlig, dette skal pointeres

- Natur er et grundlæggende element på tværs af målsætninger.
- Naturstyrelsens driftsplaner kan med fordel og i højere grad anvendes til at synliggøre, hvordan Naturstyrelsens indsatser koordineres med nationalparkernes planer i overensstemmelse med Statsrevisorernes beretning.

9. Ministerkonference, orientering og program – Beslutningspunkt

Den trilaterale ministerkonference afholdes på Ecco-Centret i Tønder fra den 4. til den 6. februar 2014. Sekretariatet gennemgik programmet for konferencen i detaljer.

Bent Poulsen vil, som formand for Nationalpark Vadehavet, underskrive to dokumenter på konferencen. Det er 'Strategi for Bæredygtig Turisme' og en 'Hensigtserklæring om Wadden Sea Flyway Initiative'. Sekretariatet redegjorde for de to dokumenter. Med underskrifterne bakker nationalparken op om indholdet i de to projekter, men binder sig ikke økonomisk til konkrete udgifter eller initiativer. Personalemæssigt er nationalparken involveret i begge indsatsområder gennem deltagelsen i Det Trilaterale Vadehavssamarbejde og har understøttet flere projekter på nuværende tidspunkt.

Thomas Holst orienterede om, at 'Strategi for Bæredygtig Turisme' var blevet ændret på enkelte punkter på baggrund af anbefalingerne fra workshoppen, der blev afholdt på Tønninggaard i september 2013, herunder at den fremlagte handlingsplan ikke længere er en formel del af strategien men fungerer som et arbejdsblad i den videre proces.

Indstilling:

Sekretariatet indstillede, at Bestyrelsen godkendte underskriften af 'Strategi for Bæredygtig Turisme' og 'Hensigtserklæring om Initiativ for trækruter i Vadehavet'.

Beslutning:

Bestyrelsen gav opbakning til, at formanden underskriver de to dokumenter i forbindelse med 'Den 12. Trilaterale Regeringskonference om beskyttelsen af Vadehavet' i Tønder 4. – 6. februar.

10. Driftsplan for Naturstyrelsen Vadehavet i høring v/Trine Jensen, Naturstyrelsen - Beslutningspunkt

Naturstyrelsen Vadehavet har udsendt 'Forslag til Driftsplan for Naturstyrelsen Vadehavet' i offentlig høring frem til den 14. februar 2014. Trine Jensen fra Naturstyrelsen præsenterede forslaget på mødet.

Sekretariatet havde lavet et forslag til hørings svar for Nationalpark Vadehavet, der var vedhæftet som bilag til dagsordenen – bilag 10.2.

Forholdet mellem udkastet til driftsplan og Nationalparkplanen blev drøftet på mødet i forlængelse af Trine Jensens gennemgang.

Indstilling:

Sekretariatet havde indstillet, at Bestyrelsen godkendte det fremlagte forslag til hørings svar med evt. ændringer, hvorefter Sekretariatet vil fremsende det til Naturstyrelsen.

Beslutning:

Bestyrelsen var meget enig om, at det er væsentligt, at Naturstyrelsen synliggør dens indsats i forhold til Nationalparkplanen i deres driftsplan, som foreskrevet i bemærkningerne til Lov om Nationalparker. Bestyrelsen godkendte Sekretariatets forslag til hørings svar.

11. Den Danske Naturfond - Beslutningspunkt

Bestyrelsen bad på sit seneste møde i december 2013 om at få en orientering om den kommende naturfond med forslag til, hvilke naturprojekter Nationalpark Vadehavet kan søge finansiering til gennem fonden, når den bliver operationel om formentlig ca. et år.

Sekretariatet havde på denne baggrund udarbejdet et notat med en kort beskrivelse af Den Danske Naturfond og dens tilblivelse, samt en liste over en række naturprojekter, som Nationalpark Vadehavet kan arbejde videre med, og efter en nærmere prioritering og drøftelse med såvel lodsejere som myndigheder, søge finansiering til hos Naturfonden.

Desuden kunne Lars orientere om, at han havde været til møde med Miljøministeren den 28. januar, hvoraf det bl.a. fremgik:

- Udkast til Lov om Naturfond kommer i høring i løbet af 2-3 uger.
- Det forventes, at naturfonden skal ledes af en bestyrelse på 5 medlemmer.
- Naturfonden får til formål at lave indsatser over hele landet med fokus på naturkvalitet og biodiversitet og med en skelen til klimaindsatser som sidegevinster.
- Det skal være en folkelig fond, hvor man som virksomhed og borger kan blive inddraget i projekter og evt. bidrage til økonomien.
- Der skal være en rådgivergruppe, som er bredt sammensat og hvor interesseorganisationer også får sæde.

- Der skal være tale om både benyttelse og beskyttelse af fondsarealerne, som staten forpligter sig til at pleje.

Kurt så gerne, at man i forbindelse med Nationalpark Vadehavets indsats ikke spreder sig på for mange projektforslag, men at man i stedet prioriterer og satser på udvalgte.

Indstilling:

Sekretariatet havde indstillet, at Bestyrelsen anerkendte det vedlagte notat som udgangspunkt for Sekretariatets videre arbejde med større naturprojekter, hvor der kan søges finansiering fra Naturfonden. Konkrete forslag til projekter vil blive fremlagt for Bestyrelsen til nærmere drøftelse, når de foreligger.

Beslutning:

Bestyrelsen anerkendte det vedlagte notat som udgangspunkt for sekretariatets videre arbejde med større naturprojekter. Det er en bruttoliste, som man kan bruge til at prioritere ud fra.

12. Ekskursion – Beslutningspunkt

Sekretariatet havde kontaktet Nationalpark i Slesvig-Holsten for at drøfte muligheden for at afholde en ekskursion for den danske bestyrelse i deres område i dagene 1. – 4. maj 2014. Vore tyske kolleger vil meget gerne have os på besøg, men er forhindret de ønskede datoer pga. en større konference. Sekretariatet havde undersøgt alternative datoer for ekskursionen med Nationalpark Slesvig-Holsten, som dog ikke havde forslag til datoer på tidspunktet for henvendelsen.

Beslutning:

Thomas Holst vil på ministerkonferencen i uge 6 drøfte datoer med medarbejdere fra nationalparken i Slesvig-Holsten. Så snart forslag til datoer er afklaret, sender Alette Houman disse ud til høring i bestyrelsen.

13. Emner til drøftelse i Nationalparkrådet og tilbagemelding til Rådet – Beslutningspunkt

På mødet den 4. december 2013 blev følgende emner foreslået som emner til drøftelse i Nationalparkrådet:

- Forslag til ændring af Rådets sammensætning.
- Lokale netværk - lokale arrangementer, Rådet skal foreslå, hvad de 75.000 kr. bruges til.

- Forslag til aktiviteter ved indvielsen af verdensarven/Tall Ships Races og mulighed for deltagelse, herunder lokale events med nedlægning af verdensarvsflise.
- Forslag til nationalparkdagen, som skal ske i samarbejde med VFF.
- Forslag til udflugt 2014

Indstilling:

Sekretariatet havde indstillet, at de tidligere forslag til emner til drøftelse blev fastholdt.

Beslutning:

Man fastholder de ovenstående punkter med tilføjelse af 3 yderligere:

- Rådets medlemmer opfordres til at drøfte hvordan de kan bidrage til at lokalisere lodsejere, der ønsker at indgå et samarbejde med Nationalparken om naturprojekter
- Årsrapport 2013
- Rigsrevisionens beretning fremlægges for Rådet

14. Eventuelt

Lars Brinch Thygesen orienterede om det seneste nye omkring vandplaner og nedsættelse af Vandråd i de enkelte vandoplønde/kommuner. Man er inde i første planperiode for 2009-2015, og Nationalpark Vadehavet kan blive berørt i den sammenhæng.

Fra og med 2016 forventes det, at indsatsen ændres, idet:

- Der vil være vedtaget en lov om vandplanlægning.
- Der etableres vandløbsråd i hver kommune, som skal afstikke linjer for indsatsen, så man har en plan som kommunerne skal godkende.
- De kommunale vandplaner sendes til Miljøministeren, som godkender og herefter sender en samlet vandplan ud.

Udfordringen er tidsplanen – da kommunernes vandplaner skal ud før sommerferien.